א) ערכין יט. ב"ב סד. קלח:, ב) יעב"ך מ"ז, ג) ל"ל כל, ד) ל"ל טריחא, ה) נ"א אבל,

ו) שייך לדף ח.,

נוסחת הריב"ן

ל] נוזרין: ב] מיריות: ג] מירות ל': ד] כאילו קבל

כולה: הן מיריות: ון ל' יום

ויום א' ושעה כו': זן דהאי:

הנהות הב"ח

(h) רש"י ד"ה קמ"ל וכו' דהיכא דלמר: (ב) ד"ה

ולריך וכו' דקסבר מוכר

:בעיו יפה

הגהות מהר"ב

רנשבורג

אן תום' ד"ה ולהוי כל

ולא מלינן. ונ"ב ומנא לן כל"ל א"מ: ב] ד"ה

והתניא בניחותא שיש חילוק

וכו'. וא"ת כיון [דמחלק] מתניתא [בין דלית ליה] קילבתא עכ"ל. מן תיבת

דמדמי מתני׳ קלבתא: ג] ד"ח הואיל וכו' ואינו

יומי מובדל זו מזו וי"ל דמירות קביל עליה שאין

אוונות מובדלות זו מזו עכ"ל כל זה נמחק. נ"ב

הואיל ומובדלות זו מזו וי"ל

דנזירות הרבה קיבל עליה משא"כ אוונות שאיו

מובדלות זו מזו כל"ל א"מ:

ן ונ"ב וא"מ גרים כיון

. כיוו על תיבת

. הילבתה

קלבתא:

ה ופרסה וכו׳ לחומרא

מלינן נמחקו תיבות

לם א מיי׳ פ״ג מהל׳ נזירות הלכה ד: מ ב מיי שם הלכה ח: מא ג ד מיי פכ״ה מהלי

מכירה הלכה [ב] ג סמג עשיו פג טוש"ע ח"מ :סעיף ב וסעיף יא

מוסף רש"י לא את הבור ולא את

הדות. בור בחפירה בלא בניו ימו.). אע"פ שכתב לו ימ.). אע"פ שכתב לו עומקא ורומא. כדחוקמח מי בגמרא דעומקא ורומא בסתמא לא קני ואהני למיקני ורומא עומהא עומקה ורומה כמיקני עומקה ורומה ולה למיקני בור ודות, שתשמישן חלוק מן הבית, שאינו עשוי אלה לק הפינו, עמים עמוי מנס לשאוב ממנו מיס (רשב"ם ב"ב סד. וכעי"ז שם קלח:). וצריך. מוכר, ליקח לו דבריך. מוכנ, כיקוז דר דרך. מן הלוקח לילך בה לאומו בור ודות, שהרי כל הקרקע מכר לו ולא שייר בה כלום, דסבירא ליה מוכר ב**עין יפה מוכר** (ערכין יט. יכעי"ז ברשב"ם ב"ב שם ושם). וחכ"א אינו צריך ליקח לו דרך. דמוכר בעין רעה מוכר ודרך שייר בית אני מוכר לך, חרץ צריך ליקח לו דרך. אלמא כיון דלא זריך לפרושי דהא מסתמא נמי אין בור ודאי לטפויי מילתא האמר ולהודיעו שמשייר לעלמו (ערכין ים.) ולרבנן לא אתי לטפויי כלל, דבלאו הכי שייר לעצמו דרך ולרווחא דמילתא כל הבית מכרת לי ולא עכבת ברי הפיתו תוכרות כי דנהו עבבתו דרך, שאין כל מוכרין בקיאין בדינין והלכך פירש כל כך רווור״ח ר״ר חד.).

ום כיון דאין נזירות פחו מל' יום וכז נמי הריני נזיר הריני נזיר א' והריני נזיר מחצה: [מתני'] הריני נזיר ל' יום ושעה אחת נזיר ל"א יום. שאיז נוזרים שעות ל׳ וא׳ יום דלא אמרי דיום א' הוי נזיר בפני עצמו כיון דבעי לצרפו למנין ל' שהזכיר תחלה הריני נזיר ושעה אחת לא רצה להוסיף [רק] נזירות בא להוסיף כי אם יום שנו אלא ודאמרו ל"א יום כלומר הא דאמר במתני׳ אם אמר הריני נזיר ל' יום ושעה שהוא נזיר ל"א יום

ועד סוף כל פרםה ופרםה. אמתני׳ פריך כי אמר מכאן ועד סוף העולם נחשוב כמה פרסה עד סוף העולם למנין שהעולם מהלך חמש מאות שנה ושמאי דמנין נזירות קביל עליה כמנין פרסאות לחומרא א] ולא מצינן לפרושי להקל ואין להקשות אם כן היה לו [לומר]

מנין סוף העולם דניחאי ליה טפי שיהא כל פרסה ופרסה בפני עלמו שיוכל לגלח עלמו בסוף כל שלשים יום אבל אין לפרש ולומר דקאי ופריך למאי דמסיק מיניה דכיון דטעמא הוי משום דהחזיק בדרך אין בדעתו להיות נזיר כי אם בהיותו בדרך לכך לריך לפרש דקאי אמתני׳ ומשני באתרא דלא מני פרסה דליכא למימר דכמנין פרסה קביל עליה ופריך ולהוי כל אוולא ואוונא כמנין מהלך ימים שעד סוף העולם קביל עליה נזירות מי לא תנן הריני מיר כשער ראשי כו' הרי זה מיר לעולם כו' אלמא נזירות הרבה קביל עליה ולא מפרשינן למילחיה לקולא למימר הריני נזיר שלשים יום וכשיער

מילתא דאית ליה קלבתא לא קתני פירוש האומר הריני עד סוף העולם אית להו קלבתא דמהלך העולם חמש מאות שנה [ואס] נזירות במנין קביל עליה ה"ל לפרש להדיא אחרי שיש להם מנין ולכך י"ל דחד נזירות קביל עליה אבל שיער ראשי ועפר הארץ וחול הים אין להם קלבה ומנין ורוצה לומר דבמנין שיער ראשו קביל עליה נזירות ומה שלא פירש לפי שלא ידע מנין השיער: דהתניא. בניחותא שיש חילוק בין קילבתא ובין לא קילבתא כלג ימי חייו או נזיר לעולם אין לו קילבה שאינו יודע ימי

ואי תנא שעה אחת משום דלא נחית לדוקא אכל אחת ומחצה דנחית לדוקא אימא לא לימני תרתי קמשמע לן כולהו נזיר שתים: בותני "הריני נזיר שלשים יום ושעה אחת נזיר שלשים ואחד יום שאין נזירות לשעות: גמ' אמר רב ילא שנו אלא דאמר שלשים ואחד יום אבל אמר שלשים [יום] ויום אחד נזיר שתים רב סבר לה כרבי עקיבא דדריש לישנא יתירא #דתנן לא את הבור ולא את הדות אע"פ שכתב לו עומקא ורומא יוצריך ליקח לו דרך דברי ר"ע וחכ"א א"צ ליקח לו דרך ומודה רבי עקיבא בזמן שאמר לו חוץ מאלו ישאינו צריך ליקח לו דרך:

ל"א ואינו חייב בנזירות אלא ל"א בלבד: לה שנו הלה דהמר ל"ה יום הבל המר הריני נזיר שלשים יום ויום אחד. כיון דאמר לישנא יתירא הוי נזיר שתים דרב סבר לה כר"ע דדריש לישנא יתירא מתני' דתנן המוכר קובית לחברו והיה לו שם בור ודות לא מכר את הבור ואת הדות אע"פ שכתב לו עומקא

ואי תנא שעה אחת. התם הוא נמי הואיל דלא נחית למירות דוקא למהוי שלשים יום ושעה אחת לפי שאין אונדרין לשעות להכי הוא דאמר

דמחייב בשתי בו מירות: אבל היכא דאמר מירות אחת ומחלה

דנזירות נחת לדוקא אימא דלא לימני תרתי אלא מ"ה ימים בלבד: המ"ל.

דבכולהו חייב תרתי (א) והיכא דאמר

ברישא הריני נזיר סתמא חיילא עליה

מירות בן וכי הדר ואמר או יום אחד

או שעה אחת או מירות ומחלה כיון

דקיבל מקלתה דוכמי שקיבל את כולה

למי וחייב בב׳ הומירות: בותבר׳

האומר הריני נזיר שלשים יום יו ושעה

אחת. נעשה כאומר ל"א יום ואינו

חייב אלא ל"א יום בלבד: גמ' אמר

רב. יוהאי דדייקי' ממתני' דכי אמר

שלשים יום ושעה נעשה כמי שאמר

ורומא: ולריך. לו למוכר ליקח לו דרך לילך לבור ודות שלו או יפרח באויר דברי רבי עקיבא דקסבר (ב) בעין יפה הוא מוכר ולא שייר דרך לעלמו: וחכמים אומרים אינו לריך ליקח לו דרך. דאמרינן כשם ששייר את הבור ואת הדות לעלמו כך שייר לו דרך: בומן שאמר לו. מוכר בפירוש חוץ מאלו בור ודות כיון דאמר לישנא יתירא דהא אפילו לא אמר חוץ לא הוו מכורין להכי אמר חוץ לשייר לו את הדרך:

חייו וה"ו מיר לעולם כאבשלום ומיקל ומביא ג' בהמות למר כדאית ליה ולמר כדאית ליה לעיל (דף ד:) אפי" ק' שנה ואפילו אלף שנה ומסתמא לא

הגהות התוספות ז"ל ונימא. 2. ל"ל די"ל
דניחא ליה כו'. 3. ל"ל דתניא הריני נזיר כל ימי חיי אמר אפילו ק' כו'. 5. ג"ל אפ״ה. 6. מיבת נזיר נמחק. 7. ל״ל וא״ת כיון דמדמה מתניתין דאיכא קילבתא לאלף שנים כו'. 8. ג"ל ושלשה. 9. ג"ל או נזיר לעולם. 10. חיבת כו' לעולם. 10. חיבת כו׳ נמחק, ול"ל יומי נמי הכתיב 12. ל"ל מהלך הימים שאחריו לענין שבת כו'. 14. ל"ל וכיון. 15. ל"ל נזיר אחת אמרינן דטריחא ליה ואריכא ליה מילתא כמכאן כו'. 16. ל"ל או נזיר ומיר שעה או נזיר ונזיר מחצה כו'. 17. ל"ל נזיר שעה כו׳. 20. בס״א לימני. הס"ד. ומה"ד דדרים לישנא יחירה שחינו חחרש כו׳ כל"ל. 24. ל"ל בכל. ותיבת ביום נמחק. 25. ל"ל ארוכה.

ראשי דהאמר כלומר אריכא לי האי מילתא בי (דקאמר) כאילו אמרתי הריני נזיר כמנין שיער ראשי ומשני כל יחיה כל כך וה"ל כל ימי חייו [ואפ"ה] חלוק בדינו דאין זה נזיר לעולם כאבשלום להקל אלא נזיר עולם נזיר ארוך עד יום מותו וא"ת ב' כיוןד

נזיר א' ומחצה מפרשי' לה ושעה א' הוי כיום א' דאין נודרין שעות אבל אמר בא לוווסיף כי אם יום א' (פי' ימים לשעות) והוי כאילו אמר ל"א יום: לא דווקא דאמר ל' ואחד יום

[דמחלק] מתניחא [בין דלית ליה] קיצבתא לאלף שנים דאית להו קצבתא א״כ גם במתניתין יהיה נזיר ארוך עד יום מותו כמו באלף שנים וי״ל דשאני הכא דאמר הריני נזיר אלף שנים ולא אמר מכאן משמע נזירות ארוך קביל עליה אבל במתניתין אמר מכאן ועד סוף העולם דמשמע טפי אריכא ליה מילתא כמכאן ועד סוף העולם [מלומר] דנזירות ארוך קביל עליה מדלא אמר הריני נזיר עד סוף העולם ולא מייתי מהך ברייתא אלא הר כמילוק בין מילחא דאית ליה קילבחא [למילחא דלית ליה קילבחא] דשלשה≥ עניני נזיר [יש] אחר כשיער כעפר כחול נזיר לעולם נזירות אחר נזירות ומגלח כל שערו בין ט נזירות ומביא קרבנותיו אחר כל ימי חייו נזיר ּ לעולם [הרי זה] נזיר לעולם כאבשלום ולא לגלח לגמרי אלא להקל למר כדאית ליה ולמר כדאית ליה ומביא ג' בהמות אמר מאה שנה או אלף שנה הרי זה נזירות ארוך עד יום מותו ואינו לא מגלח ולא מיקל ולא מביא קרבן כל ימיו: בן הואר ברי. ואינו יומי מובדל זו מזו וי"ל דנזירות קביל עליה שאין אוונות מובדלות זו מזו ופריך גבי כו'ייי יום אחד מדקרי ליה יום אחד משמע להבדילו מיום יי קאתי א״כ מהלכין בי הימים ומובדלים גם הם ומשני הכי קאמר יממא וליליא חד יומא פי׳ הערב שלפני היום לענין ²¹ שבת ויו"ע ולא לאפוקי מיומא דבתריה קאתי אלא כל הימים נוגעים זה בזה: שאבר התם דקתני הריני גזיר אחת. דמשמע ליה דקאי ארישא דקתני הריני טיר אחת גדולה או אם אמר הריני טיר אחת מכאן ועד סוף העולם כיון 14 דאמר הריני טיר ואחת 15 הי אריכא ליה ואמרינן דאריכא ליה מילתא כמכאן ועד סוף העולם ואמוראי קמאי לא משמע להו דקאי מכאן ועד סוף העולם אאחת: הריבר גזיר ויום אחד. וסמך מיר בדיבורו אלל היום ואלל השעה הוי כאילו אמר הריני מיר ומיר יום אחד או מיר או מיר או מיר מחלה שלא היה יכול לקרב חיבת נזיר יותר אצל מחצה שלא היה יכול לומר הריני נזיר ומחצה דלא משמע מידי על מה מחצה על כן אמר נזיר אחת ומחצה וחשוב כאילו פירש ומירדי ומחלה פירוש חלי מירות ואם אמר בפירוש הריני מיר יום אחד ואפילו שעה אחת הוי מיר שלשים יום שאין מירות ליום אחד וכל שכן לשעה הלכך הוי מיר שמים: הרדבר גזיר ויום א' הכא הוא דאין גזירות ליום א'. פי' דמשבינן ליה כאילו אמר הריני מיר ומיר יום א' ואילו אמר הריני נזיר ונזיר יום אחד ואין נזירות ליוס≥ו אלא ל' יום להכי מני תרתי נזירות אבל אמר הריני נזיר ושעה אחת כאילו אמר גזיריפו שעה אחת למניץי∞ ל' ואחד דס"ד דדי לנו מאותה שעה לעשות יום ומלרפינן בהדי ל' יום ויהיה ל"א יום קמ"ל כיון דיש להוסיף על דבורו נוסיף מירות שלם: ולאי תנא שעה אחת משום דלא נחית לדוקא. פי׳ דברים שאינו יכול להיות שאין נודרין שעות וכיון שיש להוסיף על דבורו נוסיף נזירות שלם אבל אחת ומחלה דנחית לדוקא שיכול להיות נזיר אימא לא לימני תרתי אלא מ"השם הוי קמ"ל דבכולהו נזיר שתים: הריבר גזיר שלשים [יום] ושעה אחת. ומעתה לא קיימא דבור דמיר אשעה והוי מירות ל"א יום שאין המירות לשעות ומאותה שעה נעשה יום והוי כאילו אמר הריני מיר שלשים ואחד יום דודאי חייל עליה ל"א יום דיום אחד מלטרף שפיר בהדי שלשים יום למיהוי מיר כל ל"א יום והוא הדין אם אמר הריני נזיר שלשים (יום) ויום אחד דלא הוה נזיר אלא ל"א יום כיון שהפסיק בחיבת ל' דארישא קאי אלא דנקט אחד מן הדינין וממאי דסליק חילק דהיינו דקאמר לעיל הריני וזיר ושעה אחת והוא הדין שיש לחלק ארישא דמתניחין דקאמר הריני נזיר ויום אחד: דא שגו אדא דאמר ד"א יום. פי׳ [אז] לא הוי מיר אלא ל"א יום אבל אמר שלשים יום ויום אחד מיר שמים לפי שייתר בלשונו ב׳ פעמים יום וכדמפרש ואזיל דסבר לה כר"ע וק"ק דבמתניתין לא קתני האי לישנא ל"א יום אלא ל' ושעה אחת וי"ל דבמתניתין פירש לישנא דסליק היינו הריני מיר [ושעה] אחת (יום) והוא הדין דברישא נמי כי אמר הריני נזיר ויום אחד דהוי נזיר שתים [אי אמר] הריני נזיר [ל'] ויום אחד דהפסיק במיבת שלשים בינחיים דלא הוי נזיר אלא שלשים ואחד יום ואהא קאמר רב לא שנו 20 שאינו מפרש להדיא ודייק ליה מדיוקא: את הבור בו'. שאינו בכלל בית ולריך דכם היי מיל מכם שבפים ומתה יום וחוסם קמנת לכ כם שמים שמים לפנים כל או היי קלים לו דרך. דבעין רעה מוכר ושייר לעצמו דרך: מילים מלו דרך לבור מן הלוקח שמכר לו בעין יפה ולא שייר לעצמו: אין צריך דיקח דו דרך. דבעין רעה מוכר ושיר לעצמו דרך מילוון: חריבי גזיר בשער ראשי ובעפר הארץ מאדו ובוי. שייתר בלשונו שבלאו הכי לא מכר את הבור אלא לשייר לעצמו דרך קמיכוין: חריבי גזיר בשער ראשי ובעפר הארץ ובחול הים הרי זה גזיר דעודם ומגדח אחת דשדשים יום. פירוש נזירות הרבה קיבל עליו כעפר הארץ וכחול הים ומגלח ביום 24 שלשים ומביא קרבנותיו: אין זה מגלח אחת לשלשים יום. פירוש רבי סבירא ליה דמירות מרובה 25 קביל עליו עד יום מותו עד שיאמר בפירוש מירות כדמסיק ואי זהו מגלח אחת לשלשים יום האומר הרי עלי מירות כשער ראשי וכעפר הארץ וכחול הים:

ורוקא האמר אות האמר ליום ויום א' מייתור לשונו דאמר יום יתירא קאמר רב הכי: לא את הבור ולא את הדות אם מכר לו בית סתם לא מכר את אלו. בור בחפירה ודות בבנין ⁶) ושניהם לבינו שמים ושויין. וצריך דרומ'א דלי יום ושעה אבל אמר ל' יום ויום א' מייתור לשונו דאמר יום יתירא קאמר רב הכי: לא את הבור ולא א"צ ליקח לו דרך דכוין דלא הוה צריך לשייר אלו ושייר לו דרך ורבנן סברי מוכר בעין רעה מוכר בעין רעה מוכר מ"מ בלישנא יתירא לא פליגי כדפרישית סברי דלישנא יתירא לא דליכא מידי לשיורי ונקט ר"ע דאיהו בפי' קאמר דלטפויי קאתי ואע"ג דרב פסיק התם הלכה כחכמים דמוכר בעין רעה מוכר מ"מ בלישנא יתירא לא פליגי כדפרישית